

GROENE WEELDE

NATUUR & DUURZAAMHEIDSEUCATIE

JAARPROGRAMMA
BASISONDERWIJS 2023-2024

GA OP ONTDEKKING MET GROENE WEELDE

Natuur- en duurzaamheidseducatie
voor een groen en gezond
Vijfheerenlanden

COLOFON

Inhoud

Dit jaarprogramma is samengesteld door het coördinatieteam van Groene Weelde, Vijfheerenlanden.

Papier

Dit jaarprogramma is gedrukt op duurzaam papier.

Leskisten

Onze lichtgewicht kisten zijn gemaakt gerecyclede grondstoffen.

Vormgeving

Bureau Simoon

www.groeneweelde.vhl.nl

info@groeneweelde.vhl.nl

Groene Weelde is onderdeel van Stichting Duurzaam Vijfheerenlanden.
© september 2023

INHOUD

Inleiding	5
Organisatie	5
Locaties	6
Voedselbos SchaikseWeelde	6
De Noordertuin	6
Hestia's Hof	6
Voedselbos De Geeren	6
Hoe werkt het?	7
Abonnement	7
Inloggen	7
Gegevens eigen groep checken	7
Bestelhistorie	7
Bestellingen	8
Halen en brengen materiaal	8
Aanbod zoeken	8
Inschrijven voor aanbod	8
Groen blauwe schoolpleinen	9
Aan de slag	9
Domeinen	10
Leerlijn Techniek, Talent en Energie	10
Samenwerking	11
Leskisten	13
Natuur & Groen	14
Voedsel & Gezondheid	18
Water, Energie & Klimaat	19
Grondstoffen & Afval	22
Materiaalzendingen	23
Leerlijn Talent, Techniek & Energie	24
Natuur-Cultuur	27
Gastlessen - Excursies	28
Doe het zelf lessen	28
Met de hele school	29
Vooruitkijkje	29
Later dit schooljaar	29
Leerlijn Voedselbos vanaf schooljaar 2024-2025	30

INLEIDING

Vol trots presenteren we hier het eerste jaarprogramma van NDE-centrum Groene Weelde voor het schooljaar 2023 – 2024. Groene Weelde is vanaf nu het natuur- en duurzaamheidscentrum van de gemeente Vijfheerenlanden.

Onze doelstellingen zijn:

1. We bieden vanaf september een compleet en aantrekkelijk educatief programma voor alle basisscholen in de gemeente Vijfheerenlanden;
2. Door de samenwerking met Voedselbos Lingehout bieden we ook een (kleiner) aanbod aan de scholen in West Betuwe
3. Vanaf begin 2024 faciliteren we duurzame burgerinitiatieven in Vijfheerenlanden.
4. Vanaf 2025 wordt ons aanbod uitgebreid naar het Voortgezet Onderwijs.

Dit schooljaar bieden we ook buitenschoolse activiteiten aan via Doe Mee! van BindkrachtVHL. Op een aantal scholen zijn we met moestuinlessen actief tijdens hun verlengde schooldag.

ORGANISATIE

Groene Weelde maakt onderdeel uit van Stichting Duurzaam Vijfheerenlanden www.duurzaamvhl.nl. De Stichting heeft de ambitie een substantiële bijdrage te leveren aan de realisatie van een duurzame samenleving waarin aandacht voor mens en natuur in hun onderlinge samenhang centraal staan. Ook Buurttuin de Noordertuin in Leerdam-Noord en voedselcoöperatie Sitopia maken deel uit van de stichting.

De dagelijkse organisatie van Groene Weelde is in handen van het coördinatieteam, bestaande uit Sylvia Terpstra en Andrea Zierleyn.

Sylvia Terpstra

Andrea Zierleyn

LOCATIES

VOEDSELBOS SCHAIKSEWEELDE

Voedselbos SchaikseWeelde is de naam van de 'groene oase' van 6.000 m², gelegen tussen Leerdam en Schoonrewoerd. SchaikseWeelde is de centrale plek van waaruit Groene Weelde werkt. Hier worden ook buitenlessen en workshops gegeven, voor zowel kinderen als volwassenen. "Onze idealen zetten we om in actie, met het doel bij te dragen aan een duurzaam gebruik van de aarde. Zorg voor de natuur en zorg voor de mens gaan bij ons hand in hand. We gaan daarbij uit van een gezonde balans tussen idealen en pragmatisme". www.schaikseweelde.nl

HESTIA'S HOF

Hestia's Hof is een verrassend groene plek tussen het versteende centrum en wijk Leerdam-West. Het is een ontmoetingsplaats voor jong en oud. Een plek waar alle generaties veilig kunnen bewegen, rusten, leren en genieten van het groen en van elkaar. De dierenweide, moestuintjes, speeltoestellen en picknicktafels bieden inwoners hiervoor een prachtige laagdrempelige gelegenheid!

Op deze locatie geven we buitenlessen, er is een escape-farm en er is een moestuin die plaats biedt aan een school gedurende het moestuinseizoen (maart-oktober). www.hestiashof.nl

DE NOORDERTUIN

Buurttuin De Noordertuin is een openbare moestuin op 't Eiland in Leerdam-Noord. Van, voor en door de wijk. In de buurttuin werken vrijwilligers uit de wijk en er is plaats voor ontmoeting en kennisoverdracht waardoor de sociale cohesie tussen wijkbewoners en kennis over het moestuinieren groeien. De coördinator is René Hofmeester, hij is vaak in de tuin te vinden en ook te bereiken via noordertuinleerdam@gmail.com.

In de tuin hebben twee scholen hun moestuin. De leerlingen zijn daar, onder begeleiding van de moestuincoach van Groene Weelde, enthousiast aan kweken en oogsten.

VOEDSELBOS DE GEEREN

Voedselbos De Geeren is een klein voedselbos van 1 ha op privéterrein. Het ligt tussen de Diefdijk en de Culemborgse vliet in Natura2000 gebied in de polder die al vele eeuwen De Geeren wordt genoemd. Op deze locatie geven we rondleidingen, lessen en er is een kabouterpad. www.degeeren.nl

HOE WERKT HET?

ABONNEMENT

Elke school kan inschrijven op ons aanbod via www.groeneweeldevhl.nl, klik op NME-Gids. Je kunt het aanbod zonder verplichtingen vrij inzien in de catalogus. Voor aanmelden en reserveren is het wel nodig dat je inlogt. Groene Weelde biedt elke school een abonnement voor €150 per jaar. Daarmee kan de school alle leskisten, voor alle groepen onbeperkt reserveren. Voor gastlessen en bijzondere projecten worden wel kosten gevraagd. Deze vind je in de NME-gids.

INLOGGEN

Log in via www.groeneweeldevhl.nl en klik op NME-Gids (een inlogcode en wachtwoord zijn bekend bij de NDE-contactpersoon op school). Bij problemen kun je contact met ons opnemen.

GEGEVENS EIGEN GROEP CHECKEN

- Controleer of de gegevens van jouw groep kloppen: de NDE-contactpersoon van de school heeft de gegevens/leerlingaantallen van alle groepen al ingevuld.
- Controleer of je e-mailadres correct is. Het systeem stuurt de bevestigingen voor lessen en materialen automatisch naar dit mailadres!

BESTELHISTORIE

Klik rechtsboven op 'bestellingen' om te zien wat je dit schooljaar besteld hebt.

BELANGRIJK:

HEEFT JOUW SCHOOL AL EEN NDE-CONTACTPERSOON?

We vragen elke school om een NDE-contactpersoon aan te stellen. De contacten tussen school en Groene Weelde verlopen zoveel mogelijk via deze contactpersoon. Hij/zij zorgt ervoor dat de gegevens van de school in het digitaal inschrijfsysteem, de NME-Gids, worden ingevuld en dat informatie vanuit Groene Weelde bij de collega's terecht komt. Jaarlijks is er een gesprek tussen de NDE-contactpersoon en Groene Weelde om wensen en mogelijkheden in kaart te brengen.

BESTELLINGEN

HALEN EN BRENGEN MATERIAAL

We hebben het schooljaar ingedeeld in 9 uitleenperiodes. Die lopen allemaal van vrijdag tot vrijdag en duren minimaal twee weken. Op die vrijdag brengen en halen wij de leskisten op jouw school. De eerste uitleenperiode start op 22 september 2023.

AANBOD ZOEKEN

- Druk op de knop 'zoeken' voor zoeken op groepsniveau, materiaal of domein.
- Als je aanbod selecteert, kom je bij meer informatie.
- Klik op het icoon 'lesmateriaal'. Hier vind je eventueel pdf's van de lesinformatie en eventuele links naar beeldmateriaal.

INSCHRIJVEN VOOR AANBOD

- Klik rechtsboven op 'inschrijven'.
- Wil je leskisten lenen? Vul in het rooster de uitleenperiode in. Twee weken van tevoren sturen we je een herinnering.
- Wil je lessen volgen? Je kunt je alleen aanmelden, geen datum kiezen. Groene Weelde maakt een rooster en stuurt weken van tevoren een uitnodiging.
- Let bij het maken van je reservering op de locatie!

GESPREK

In het jaarlijkse gesprek tussen Groene Weelde en de NME-contactpersoon kijken we naar de wensen van de school en de bestelgeschiedenis. We kunnen op maat een programma samenstellen.

GROEN BLAUWE SCHOOLPLEINEN

Groene schoolpleinen zijn goed voor de gezondheid, beweging en concentratie van kinderen. Ook maken kinderen er meer vrienden en voelen zich meer zelfverzekerd. Een recent [rapport](#) door de Vrije Universiteit Amsterdam laat dat met overtuiging zien.

Een schoolplein kan veel meer zijn dan een pauzeplaats of een overblijfplek. Het kan een groen schoolplein worden, een speel- en leerlandschap als het ware. Een soort buitenlokaal met diertjes, planten, struiken en bomen. Wilt u ook een groen schoolplein? Waar kinderen op zoek gaan naar lieveheersbeestjes, pissebedden en vette rupsen? Verstoppertje spelen achter bomen en in struiken? Een schoolplein waar kinderen weer in contact komen met de natuur. Waar kan worden geklommen en geklauterd. Waar zij kunnen ontdekken en zich kunnen verwonderen. Op een groen schoolplein draait het even niet meer om de virtuele wereld, maar vooral toch om de echte.

Zo'n groen schoolplein spreekt waarschijnlijk tot ieders verbeelding. Het geeft kinderen elke dag de kans op natuurbeleving en biedt mogelijkheden voor natuureducatie. Een groen schoolplein brengt creativiteit, rust, ontdekking en veelzijdige beweging samen. Daarnaast draagt een groen schoolplein bij aan het behoud van soorten planten en dieren, de biodiversiteit.

(Bron: Springzaad)

AAN DE SLAG

We werken samen met zeer ervaren partners voor het ontwerpen en aanleggen van natuurrijke schoolpleinen met natuurlijke speeltoestellen. De coördinator van Groene Weelde is getraind als adviseur voor groene schoolpleinen. Wil je begeleid worden om een groen schoolplein aan te leggen? Groene Weelde kan je daarbij helpen. Neem dan via e-mail contact op met Sylvia Terpstra via info@groeneweelde.nl

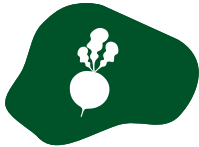
DOMEINEN

Groene Weelde heeft het aanbod gerangschikt in 6 domeinen:

1. NATUUR & GROEN

Lessen over dieren, planten, zaden en biodiversiteit.

2. VOEDSEL & GEZONDHEID

Deze lessen gaan over zintuigen, eten maken en over je eigen lichaam.

3. WATER, ENERGIE & KLIMAAT

De onderwerpen komen allemaal uitgebreid aan bod: zoals de waterkringloop, lessen over energie in het algemeen en vooral duurzame energie, maar ook de lessen over het weerbericht en fossielen vallen in deze categorie.

4. GRONDSTOFFEN & AFVAL

Een aantal leskisten zijn door Groene weelde zelf aangeschaft, maar ook de lessen door Waardlanden vallen onder dit thema.

5. VOEDSELBOSSEN

Deze leerlijn gaan we ontwikkelen. Voor meer informatie kijk op pagina 30.

6. NATUUR-CULTUUR

Een geheel nieuwe leerlijn op het snijvlak van natuur en cultuur is ontwikkeld in samenwerking met Bindkracht VHL. Deze beeldende leerlijn sluit aan bij de verschillende domeinen van de NDE. Zie voor meer informatie op pagina 27.

LEERLIJN TECHNIEK, TALENT EN ENERGIE

Als extra aanbod hebben we de leerlijn Talent, Techniek & energie aangekocht, die is ontwikkeld door de Hanzehogeschool Groningen. Het is een leerlijn van groep 1-8 die veel onderwerpen bevat die onder domein energie vallen, maar bevat ook iets meer technisch georiënteerde lessen. Lees over de inhoud op pagina 24.

SAMENWERKING

Groene weelde werkt met samen diverse partners. Uiteraard op de diverse locaties die eerder besproken zijn, maar we werken ook met natuurdocenten en andere aanbieders van lessen.

GEZONDE SCHOOL VHL

Hoe zorg je ervoor dat een gezonde leefstijl vanzelfsprekend wordt voor leerlingen? De Gezonde School-aanpak helpt je daarbij. Met de Gezonde School-aanpak zorg je ervoor dat er samenhang komt in alles wat de school doet rondom een gezonde leefstijl. Volg het stappenplan om op jouw school aan de slag te gaan:

De aanpak gaat uit van wat jouw school al doet, bouwt hierop voort en sluit aan bij wensen en behoeften van de schoollocatie. Stapsgewijs maak je een gezonde leefstijl op jouw schoollocatie vanzelfsprekend. Samenwerken aan Gezonde School is belangrijk voor succes. Daarom is er aandacht voor draagvlak in elke stap. Jouw Gezonde School-adviseur kan je helpen met advies en ondersteuning. Moeilijk en tijdrovend? Helemaal niet!

Vanuit Groene Weelde werken we samen met de Gezonde School-adviseur en met deelnemende scholen vanuit het ondersteuningsaanbod GS. <https://www.gezondeschool.nl>

JONG LEREN ETEN UTRECHT

Jong Leren Eten (JLE) is een programma waarin Rijk, provincies, onderwijs en maatschappelijke organisaties samenwerken. Het doel is dat kinderen en jongeren (0-18) leren om gezonde én duurzame keuzes te maken. Het programma [Jong Leren Eten](#) begeeft zich -gericht op het thema Voeding- op het snijvlak van gezondheidseducatie en natuur- en milieueducatie.

Groene Weelde werkt met moestuincoaches die zijn opgeleid door JLE, in samenwerking met IVN en Velt. We organiseren samen met JLE ook bijeenkomsten voor professionalisering van leerkrachten en NDE-contactpersonen.

VOEDSELBOS LINGEHOUT

In Geldermalsen is Voedselbos Lingehout in aanleg. Een voedselbos van 12 hectare met tuinderij. De natuur mag hier zoveel mogelijk haar gang gaan, zonder gebruik van pesticiden of kunstmest. Voedselbos Lingehout is een coöperatief voedselbos, waarbij particulieren meehelpen met ontwikkeling en onderhoud. Groene Weelde werkt samen met Lingehout om ook in de gemeente West Betuwe de basisscholen een aanbod van natuur- en duurzaamheidslessen te kunnen bieden. (<https://voedselboslingehout.nl/>)

NATUUR- EN VOGELWACHT DE VIJFHEERENLANDEN

Natuur- en vogelwacht de Vijfheerenlanden is een vereniging van vrijwilligers met als doel de belangstelling voor de natuur – en dit in de ruimste zin van het woord- te bevorderen. Al jaren beidt de Natuur- en vogelwacht lessen aan voor basisscholen op het gebied van natuur. De lessen kunnen vanaf nu ook via de NME-Gids van Groene Weelde aangevraagd worden. Aan deze lessen zijn kosten verbonden.

WAARDLANDEN

Waardlanden biedt sinds 2014 het programma "Afvallrije scholen" aan. Het doel is om jongeren goed met afval om te laten gaan en voldoende kennis te bieden. In ruil voor de inspanning die scholen hierin leveren, hoeven scholen niet te bestalen voor het gescheiden afval dat Waardlanden ophaalt.

Scholen willen leerlingen ervan bewust maken dat afval waardevolle grondstoffen bevat, zoals papier, plastic, etensresten en meer. Duurzaamheid staat dan ook steeds vaker hoog op de agenda. Een mooie ontwikkeling. Zeker omdat er in Nederland in 2050 geen restafval meer mag zijn en grondstoffen steeds opnieuw worden gebruikt. Gelukkig nemen steeds meer leerlingen een duurzame drinkbeker en broodtrommel mee voor de lunch. Dat scheelt bergen wegwerp-pakjes, boterhamzakjes en aluminiumfolie. Gescheiden afvalinzameling op school ligt voor de hand, maar blijkt lastig in de praktijk. Daar kan het project Afvallrije school bij helpen.

LESKISTEN

In een leskist, (kenniskist, ontdekkist of doekist) vind je uitgewerkte lessen en materialen rond een thema. Een eigen natuurles geven is daarmee een koud kunstje. Wil je toch een natuurdocent in de klas? Dat is mogelijk, alle info is te vinden in de digitale NME-Gids. Dit schooljaar werken we met 9 uitleenperiodes, die altijd lopen van vrijdag tot vrijdag. Deze leskisten vallen in het abonnement.

Periode	Begin	Eind
1	vr 22-09-2023	vr 13-10-2023
2	vr 27-10-2023	vr 17-11-2023
3	vr 24-11-2023	vr 15-12-2023
4	vr 12-01-2024	vr 26-01-2024
5	vr 02-02-2024	vr 16-02-2024
6	vr 01-03-2024	vr 22-02-2024
7	vr 05-04-2024	vr 26-04-2024
8	vr 17-05-2024	vr 07-06-2024
9	vr 14-06-2024	vr 05-07-2024

GEBRUIKSVOORWAARDEN LESKISTEN

- Lessen met leskisten worden uitgevoerd door de leerkracht zelf. Tegen kostprijs kan op aanvraag een vakdocent de les(sen) komen geven.
- Leskisten bevatten materialen voor meerdere lessen binnen het thema.
- De uitleentermijn is 2 à 3 weken; we houden rekening met schoolvakanties.
- Leskisten worden op school bezorgd en neergezet op het vaste NDE-punt in de school. Maak alvast een NDE-punt in je school zodat je collega's en onze vrijwilligers de weg weten.
- De leskisten worden na afloop van de uitleenperiode weer opgehaald door NDE-centrum Groene Weelde.
- De leerkracht is verantwoordelijk voor het schoon en volledig en op tijd klaarzetten van de gebruikte leskisten op het afgesproken NDE-punt.
- Wanneer de kisten na gebruik op de afgesproken vrijdagochtend om 10:00 uur niet klaarstaan, brengt de leerkracht ze zelf terug, vóór diezelfde vrijdag 17:00 uur.
- Bij ontbrekende, vieze of beschadigde materialen worden kosten voor herstel in rekening gebracht.

DOEKIST KRIEBELBEESTJES

Als je op je knieën in het gras gaat speuren kom je ze vast wel tegen. Of nog beter als je een oude boomstronk opzij duwt kun je ze niet missen. We hebben het over kriebelbeestjes zoals de pissebed of de duizendpoot. Ook spinnen en lieveheersbeestjes kriebelen lekker als je ze over je hand laat lopen. Durf jij dat? Deze les kom je van alles te weten over kriebelbeestjes.

Groep: 1,2,3,4

Plaats: eigen klas

DOEKIST BODEMDIEREN

Met deze leskist onderzoeken leerlingen de wereld van de kleine beestjes. Kleine beestjes, schimmels en bacteriën zorgen voor de afbraak van dode planten en dieren. Hierdoor ontstaat humus waar nog veel voedingsstoffen in zitten voor planten. De kleine beestjes worden gegeten door grotere en zo vormen ze een belangrijk onderdeel van de kringloop van voedingsstoffen.

Groep: 5-6

Plaats: eigen klas

KENNISKIST VLINDERS VOOR KLEUTERS 1-2

Deze leskist met het onderwerp vlinders bevat allerlei lesideeën rondom het thema vlinders. Door middel van diverse werkbladen, knutselopdrachten en versjes wordt de levenscyclus van de vlinder belicht. Daarbij kan ook gebruik gemaakt worden van de boeken in de leskist. Met het memoryspel leren de kinderen dat er vlinders bestaan in allerlei vormen en kleuren. Daarnaast zitten er verschillende werkbladen in de handleiding die onder andere gericht zijn op visuele discriminatie en rubriceren.

Via Groene Weelde is ook de materiaalzending vlinderpakket te bestellen voor €32,00, dat goed aansluit bij deze leskist. Via de website van de vlinderstichting, via [Vlinderles groep 1-2](#), is de handleiding te downloaden met nog meer lesideeën over het thema vlinders!

Groep: 1-2

Plaats: eigen klas

KENNISKIST BEZIGE BIJEN

De kenniskist Bijen behandelt de verschillende types van de honingbij en hun taken, de levenscyclus van de honingbij, de leefomgeving van de bij en het werk van de imker. Er wordt gewerkt volgens de concept-context benadering. De context is de eigen omgeving, de tuin, de bloemen in de berm etc. Door het werken met deze kist leren de kinderen over de relatie tussen de bijen onderling, de werkzaamheden van de imker en het belang van de bij voor onszelf. Daarbij komt ook aan bod wat de kinderen zelf voor wilde bijen kunnen doen.

Wil je de imker op school of met je groep op bezoek komen bij een locatie van Groene Weelde? Doe een aanvraag.

Groep: 5-6 en 7-8

Plaats: eigen klas

DOEKIST SLAKKEN

Zo traag als een slak? Maar hoe snel kan hij eigenlijk? Met deze doekist krijg je een bak met verschillende soorten huisjesslakken en glaasjes en spiegeltjes om de slakken op te laten kruipen. Samen met de kinderen ontdek je hoe slakken eten, kruipen en kijken.

Groep: 3-4

Plaats: eigen klas

DOEKIST ESCAPE THE CLASSROOM

In de klas staan 5 mysterieuze dozen met een slot eraan en een enveloppe erbovenop. Wat is er aan de hand? Als snel komen de leerlingen erachter dat er een groot probleem is: De fossiele brandstoffen vervuilen de aarde! Als er niets gebeurt zal straks de lucht enorm vervuild zijn en de aarde veel te snel opwarmen! Tijd voor actie! Door puzzels rondom het thema duurzame energie op te lossen kunnen ze de kist openen. Wanneer alle puzzels opgelost zijn hebben ze geleerd: Duurzame energie en besparing is de oplossing voor het probleem!

Groep: 7-8

Plaats: eigen klas

KENNISKIST BOMEN? BOEIEN!

Bomen zijn overal. Ze zijn zo vanzelfsprekend in onze omgeving dat we er vaak niet meer op letten. Maar er valt veel te ontdekken aan bomen en je kunt er veel mee doen! In de leskist zit een set van zeventig opdrachten over bomen. Van taal en rekenen tot creatief, wereldoriëntatie en filosofie. Voor sommige opdrachten ga je naar buiten, voor andere kruip je achter de computer. De ontdekkingen van de kinderen komen op bladvormige post-its die worden opgehangen op een poster van een boom. Zo wordt voor iedereen duidelijk dat bomen boeien!

Groep: 5, 6, 7 en 8

Plaats: eigen klas

KENNISKIST GROOT, GROTER, GROOTST - MICROSCOPIE

Met loepjes, microscopen en binoculaires duiken de kinderen in de wereld die we met het blote oog niet zien. Ze maken lensjes met waterdruppels, bekijken de preparaten die in de kist zitten en maken zelf preparaten van uierschillen en schimmels.

Groep: 7-8

Plaats: eigen klas

DOEKIST SLOOTJE PEUREN

Met deze kist ga je met de kinderen naar een sloot om te bekijken welke dieren en planten er in en om de sloot leven. De kist bevat materialen om in een sloot te vissen, beestjes bekijken en op te vangen. Verder bevat de kist verschillende zoekkaarten en in de bijlagen vind je een werkboekje voor de kinderen waarmee ze gericht kunnen observeren en onderzoeken.

Dele les met je groep onder begeleiding van een docent op een mooie locatie doen? Doe een aanvraag bij Groene Weelde, mogelijk van mei-oktober.

Groep: 4,5,6

Plaats: buiten in de omgeving van de school

KENNISKIST LEKKER GROEN

Veel eetbare planten, zoals de braam of de framboos, kennen we allemaal. Maar er zijn veel meer eetbare plantensoorten. In deze lessenserie komen verschillende eetbare wilde planten aan bod. Door verschillende verwerkingen leren de kinderen een aantal soorten herkennen. Verder gaan de leerlingen zelf aan de slag met het kweken van een eetbare plant en leren ze de structuur van planten kennen. Zo leren ze dat we van de ene plant het blad kunnen eten terwijl we van de andere plant de stengels eten. Mogelijk van april t/m september.

Groep: 1-2

Plaats: eigen klas

NATUUR & GROEN

KENNISKIST TANTE DOORS BUITENBOEK

Tante Door, een buurvrouw van school, gaat op vakantie. Elke dag stuurt ze de kinderen een kaart met daarop een verhaal over wat ze heeft beleefd. Tante Doors belevenissen draaien om de zintuigen. De kinderen krijgen zeven ansichtkaarten: één ter introductie, één per zintuig (zien, voelen, horen, ruiken, proeven) en één ter afsluiting. Naar aanleiding hiervan gaan de kinderen zelf naar buiten en maken ze een boek, het buitenboek.

Groep: 3-4

Plaats: eigen klas

KENNISKIST LIEVEBEEST

Jonge kinderen kunnen eindeloos naar kleine diertjes zoeken. Lieveheersbeestjes zijn favoriet, want het zijn de knuffeldiertjes onder de insecten. Met deze kleine leskist kun je aan de gang met deze 'lieve beestjes'. Buiten zoeken naar verschillende soorten, larven en eieren. Maar ook stippen tellen, puzzels maken, boekjes lezen en lieveheersbeestjes vouwen.

Het is mogelijk om bij Groene Weelde een pakket larven van lieveheersbeestjes te bestellen. De ontwikkeling van een larve tot lieveheersbeestje duurt ongeveer 3 weken. In deze weken wordt de larve steeds groter en verpopt uiteindelijk, waarna een aantal dagen een prachtig lieveheersbeestje tevoorschijn komt. Voor €35,00 brengen we het pakket met toebehoren in de klas.

Groep: 1-2

Plaats: eigen klas

ONTDEKDOOS ONTKIEMEN

Deze ontdekdoos gaat over zaden en het ontkiemen hiervan. Wat heeft een zaadje nodig om te ontkiemen? En hoe ziet dat er dan uit? Hoe komt het dat een zaadje niet ontkiemt? Mogelijk van april t/m september.

Groep: 5-6

Plaats: eigen klas

MOESTUINIEREN

Groene Weelde werkt met gecertificeerde moestuincoaches. De moestuincoach kan een jaarprogramma maken voor de groep met een beplantingsplan. Ook kunnen de lessen wekelijks/tweewekelijks worden gegeven door de moestuincoach, daarbij wordt de leerkracht begeleid in het zelf geven van deze lessen.

Een voorbeeld hiervan zijn de lessen die gegeven worden in de Noordertuin in Leerdam waar twee scholen een moestuin hebben. Ook de locatie Hestia's Hof biedt plek voor een school gedurende het moestuinseizoen (maart-oktober). Ook kunnen we helpen bij het ontwerpen en aanleggen van een moestuin.

De moestuincoach is tegen kostprijs in te huren door de school of is in te zetten op de verlengde schooldag. Jong Leren Eten (JLE) biedt jaarlijks de mogelijkheid om in te schrijven voor de stimuleringsbijdrage Lekker naar Buiten. Met deze bijdrage kan de school de moestuincoach inzetten en/of materialen aanschaffen voor de schooltuin of een les boeken op een locatie. Aan te vragen via <https://mijngezondeschool.nl/>.

Groep: 5-6

Plaats: eigen klas, schooltuin of op locatie

DOEKIST EVEN ER UIT - SET OPDRACHTKAARTEN VOOR BUITENLESSEN

Buiten leren! Kinderen kunnen zich beter concentreren en verwerken de opgedane kennis beter. Wil je graag de stap naar buiten maken? Met de opdrachtkaarten van Even d'r uit wordt het een stuk makkelijker! In de kist vind je kaarten per bouw voor taal, rekenen, techniek, filosofie en kunst. Want buiten leren gaat niet alleen over de natuur, maar buiten is een rijke leeromgeving voor alle vakken! Gewoon 'Even d'r uit!'

Groep: 1-8

Plaats: buiten

KENNISKIST ONDERZOEKEN & ONTDEKKEN

Natuur en onderzoekend leren.

Met de leskist Ontdekken & Onderzoeken ervaren en ontdekken leerlingen de natuur in hun eigen omgeving door de didactiek onderzoekend leren. Onderzoekend leren is een actieve lesvorm gebaseerd op de stappen van onderzoek doen en kan gestructureerd, begeleid of zelfstandig gegeven worden. Deze leskist kent geen vast thema, maar draait om de didactiek van het onderzoekend leren. Op verschillende niveau's gaan leerlingen aan de slag met het ontdekken en onderzoeken van hun natuurlijke omgeving. In de onderbouw zal dit nog vooral ontdekkend zijn en in de bovenbouw gaan de kinderen daarbij hun eigen onderzoekje opzetten. De leerlingen oefenen met het stellen van vragen over de dieren en planten in de omgeving en gaan zélf op zoek naar een antwoord. Ze kunnen gebruik maken van de verschillende onderzoeksmaterialen uit de leskist. De leskist kan gebruikt worden op het eigen schoolplein, een groene plek in de omgeving of op één van de locaties van Groene Weelde (tuin of voedselbos) op aanvraag.

Groep: 1-8

Plaats: eigen klas

DOEKIST TECHNIEKEN UIT DE NATUUR

Deze lessen gaan over het oplossen van technische problemen door af te kijken van de natuur, ook wel biomimicry genoemd. Biomimicry is het nabootsen van ideeën uit de natuur om menselijke problemen op te lossen. Voorbeelden hiervan zijn het imiteren van een haaienhuid voor snellere zwempakken, haakjes van klittenbollen als inspiratie voor klittenband en het landingsgestel van een helikopter geïnspireerd op de poten van sprinkhanen. Deze lessen gaan niet alleen over biomimicry, maar ook over techniek en ontwerpnd leren. In 2020 is wetenschap & technologie geïmplementeerd in het basisonderwijs.

Groep: 1-8

Plaats: eigen klas

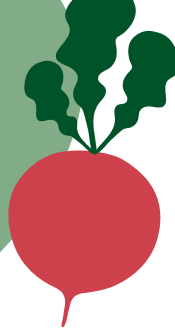
KENNISKIST DIERSPOREN

Het dier is al weg, maar je kunt nog steeds zien dat het er geweest is. Hoe? Door poep, loopsporen, haren en veren of vraatsporen. De kinderen proberen uit te vinden van welk dier de sporen zijn die in de leskist zitten. Daarna gaan ze naar buiten om zelf sporen te zoeken en een gipsafdruk te maken van een pootafdruk (op locatie).

Groep: 5-6

Plaats: eigen klas - buiten

KENNISKIST SMAAKLESSEN

Hoe wordt sinaasappelsap gemaakt? Smaakt een biologische appel anders dan een gewone? En wie durft rode appelmoes te proeven? De leerlingen vinden de antwoorden door zelf te proeven en te ervaren. Ze leren spelenderwijs over de herkomst van eten en gezondheid. Tijdens Smaaklessen ontdekken ze bovendien dat ze veel grotere smaakavonturiers zijn dan zij (en hun ouders) ooit voor mogelijk hielden. Kok Pierre Wind is geestelijk vader van Smaaklessen.

Groep: 1,2,3,4,5,6,7,8

Plaats: eigen klas

KENNISKIST ALLES VOOR EEN PANNENKOEK

Wat heb je nodig voor het bakken van een pannenkoek? En waar komen de ingrediënten vandaan? De kinderen malen graankorrels en kijken wat er in een ei zit. Ze bakken in groepjes pannenkoeken op een elektrisch gourmetstel. En natuurlijk eet de hele klas pannenkoeken! De leerkracht zorgt zelf voor de verse ingrediënten.

Groep: 1,2,3,4

Plaats: eigen klas

KENNISKIST BROOD BETER BEKEKEN

Deze leskist gaat over brood. We eten het elke dag. Met de opdrachten in deze leskist gaan de leerlingen bekijken wat erin zit, hoe tarwe groeit en hoe brood wordt gemaakt. Ze gaan zelf broodjes bakken, graan malen met een graanmolentje en op aanvraag (en beschikbaarheid) kunnen we een bezoek aan de bakker inplannen.

Groep: 5-6

Plaats: eigen klas

KENNISKIST EIGEN LIJF, ANDER LIJF

Wat zit er allemaal aan en in je lijf? Waar gebruik je dat allemaal voor? En hoe zit dat bij dieren? In de kist voor de onderbouw staan de lichaamsdelen en zintuigen van hen zelf en van dieren centraal. Er worden lichaamsdelen bekeken en vergeleken met die van een dier. Er worden mogelijkheden gegeven voor het maken van een ontdekhoek over zintuigen en er zijn verschillende proefjes.

Groep: 1,2,3,4

Plaats: eigen klas

KENNISKIST EIGEN LIJF, ANDER LIJF

Wat zit er allemaal aan en in je lijf? Waar gebruik je dat allemaal voor? En hoe zit dat bij dieren? In de kist voor de bovenbouw gaat het voornamelijk over de binnenkant van je lijf. Botten, organen, spieren, bloedsomloop etc. Er zitten verschillende modellen van het lijf in de leskist.

Groep: 5,6,7,8

Plaats: eigen klas

WATER, ENERGIE & KLIMAAT

KENNISKIST WEERBERICHT

De weermannen en -vrouwen staken, omdat ze steeds commentaar op hun weersvoorspellingen krijgen. Voor de klas zit er niets anders op dan zelf een weerbericht te maken. Daarvoor moet je uiteraard wel een aantal zaken kunnen meten. De kinderen meten temperatuur, neerslag, windkracht en windrichting en ze leren hoe je wolken kunt gebruiken bij je weersvoorspelling. Aan het eind presenteren ze in groepjes hun eigen weerbericht.

Groep: 5-6

Plaats: eigen klas

KENNISKIST YE EN BO BARSTEN VAN DE ENERGIE

In het boek 'Ye en Bo barsten van de energie' worden de kinderen meegenomen in de wereld van energie door een herkenbare situatie, want: De batterijen van de bestuurbare auto zijn op! Hoe lossen ze dit probleem op? Ye en Bo gaan in hun omgeving opzoek naar manieren waarop elektriciteit wordt opgewekt. Zo komen ze langs zonnepanelen, windmolens en een waterkrachtcentrale. Het boek geeft veel ruimte voor interactief voorlezen. Door de materialen in de vertelkoffer kan je het verhaal nog meer laten leven voor de kinderen. Het boek speelt zich af in Zeeland, met een beetje creativiteit kunt u de stukken waarin Zeeland benoemd wordt omzetten naar bijvoorbeeld de Lek of de Linge.

Groep: 1-2

Plaats: eigen klas

KENNISKIST KIKKER VOL ENERGIE!

Aan de hand van de boeken 'Kikker in de kou' en 'Kikker en de warme dag' maken de kinderen op een speelse manier kennis met warmte, isolatie en (duurzame) energie. In de eerste les wordt het boek van Kikker in de kou voorgelezen en in de activiteiten hierbij wordt ingegaan op isoleren, bijvoorbeeld door warme kleding, en worden er proefjes en spelletjes gedaan die deze begrippen bij de kinderen duidelijk maken. In een volgende les wordt het boek 'Kikker en de warme dag' voorgelezen en maken de kinderen spelenderwijs kennis met de zon als warmte- en energiebron.

Groep: 1-2

Plaats: eigen klas

KENNISKIST FOSSIELEN

Fossielen hebben een grote aantrekkingskracht op kinderen. Hoe komt zo'n eeuwenoude afdruk in het gesteente? Van welk dier of plant zou de afdruk kunnen zijn? Wanneer is deze ontstaan? Met behulp van diverse materialen maken de kinderen kennis met fossielen. Na de introductie les gaan ze in verschillende hoeken van de klas aan de slag met de werkbladen. De onderwerpen zijn: tijdlijn, fossiele afdrukken, planten van toen en nu, aanpassing en natuurlijke selectie en nog wat verwante onderwerpen. In elke hoek wordt gebruik gemaakt van fossielen, afbeeldingen, een spel of knutselmateriaal. Verder zijn er boeken om een hoek mee in te richten.

Groep: 5,6,7

Plaats: eigen klas

DOEKIST WATERKRINGLOOP

Verdamping, neerslag, grond- en drinkwater en riool: allemaal onderdelen van de waterkringloop. De leerlingen doen in tweetallen eenvoudige proefjes en onderzoekjes. Als afsluiting spelen ze een bordspel tegen drie andere tweetallen waarbij ze zelf de kringloop doorlopen. Hierbij hebben ze de antwoorden nodig van de vorige lessen. Wie heeft het beste geheugen?

Groep: 7-8

Plaats: eigen klas

ONTDEKDOOS MAGNETEN 1-3

Met een ontdekdoos zijn leerlingen onderzoekend en ontdekkend bezig met concreet materiaal. Dit sluit goed aan bij de 21ste eeuwse vaardigheden. Een ontdekdoos is ontworpen om zelfstandig mee te werken. De dozen zijn geschikt voor een klein groepje kinderen. De ontdekdoos magneten is geschikt voor ca. 4 leerlingen. Er is veel met afbeeldingen gewerkt zodat de kinderen zelf ook kunnen zien wat ze moeten doen.

Groep: 1-3

Plaats: eigen klas

ONTDEKDOOS MAGNETEN 5-6

Met een ontdekdoos zijn leerlingen onderzoekend en ontdekkend bezig met concreet materiaal. Dit sluit goed aan bij de 21e-eeuwse vaardigheden. Een ontdekdoos is ontworpen om zelfstandig mee te werken. De dozen zijn geschikt voor een klein groepje kinderen. De ontdekdoos magneten is geschikt voor ca. 4 leerlingen. Er is veel met afbeeldingen gewerkt zodat de kinderen zelf ook kunnen zien wat ze moeten.

Groep: 5-6

Plaats: eigen klas

ONTDEKDOOS STROOMKRINGEN

De leerlingen maken verschillende stroomkringen en onderbreken deze door middel van een zelfgemaakte schakelaar. Uiteindelijk kunnen de leerlingen zelfs een zenuwspiraal maken. Hoe tof!

Groep: 7-8

Plaats: eigen klas

ONTDEKDOOS ELEKTROMAGNEET

Wat is een elektromagneet en hoe maak je er één? De leerlingen maken zelf een magneet van een spijker, een stroomdraad en een batterij, en ze doen hier allerlei proefjes mee.

Groep: 7-8

Plaats: eigen klas

ONTDEKDOOS ELEKTRICITEIT

Wat is elektriciteit? Wat kun je ermee doen? En hoe werkt het eigenlijk? De leerlingen ontdekken bij welke opstelling de lampjes gaan branden ze ontdekken het verschil tussen een parallel- en een serieschakeling.

Groep: 6,7,8

Plaats: eigen klas

KENNISKIST DUURZAME ENERGIE

Duurzame energie is energie die niet vervuult en niet op raakt. Duurzame energie wordt gewonnen uit de volgende bronnen: zon, wind, water, biomassa, aardwarmte en bodemwarmte. Een leskist bestaat uit 10 ontdekdozen met verschillende proefjes waarbij kinderen kennismaken met verschillende soorten duurzame energie. Het kan klassikaal in circuitvorm gedaan worden of in kleine groepjes per onderdeel.

Groep: 5-8

Plaats: eigen klas en schoolplein

GRONDSTOFFEN & AFVAL

WORMEN, WAT DOEN ZE?

Er zijn verschillende soorten wormen, wat doen tunnelbouwers, bodemverbeteraars en afvalverwerkers en hoe leven ze? Wist je dat wormen graag in een hotel wonen? De moestuincoach laat het je zien en vertelt er over. Aan deze les zijn kosten verbonden.

Groep 5-6

Plaats: eigen klas / moestuin

KENNISKIST WAARDEVOLLE TROEP

Per persoon hebben we aardig wat afval. In de gemeente Vijfheerenlanden is dit zo'n 200 KG restafval per persoon per jaar! Dit is natuurlijk erg veel. In deze kenniskist willen we aandacht besteden aan dit afval. Waar komt het vandaan, hoe ruimen we het op (afvalscheiding) en hoe zorgen we dat we minder afval per persoon krijgen. We leggen hierbij de nadruk op het begrip circulariteit. Dit houdt in dat producten zo worden ontwikkeld dat de materialen goed hergebruikt of gerecycled kunnen worden. Zo leren de kinderen dat afval geen waardeloze troep is, maar waardevolle grondstoffen bevat.

Groep 5-6

Plaats: eigen klas

KENNISKIST WAARDEVOLLE TROEP

Per persoon hebben we aardig wat afval. In de gemeente Vijfheerenlanden is dit zo'n 200 KG restafval per persoon per jaar! Dit is natuurlijk erg veel. In deze kenniskist willen we aandacht besteden aan dit afval. Waar komt het vandaan, hoe ruimen we het op (afvalscheiding) en hoe zorgen we dat we minder afval per persoon krijgen. We leggen hierbij de nadruk op het begrip circulariteit. Dit houdt in dat producten zo worden ontwikkeld dat de materialen goed hergebruikt of gerecycled kunnen worden. Zo leren de kinderen dat afval geen waardeloze troep is, maar waardevolle grondstoffen bevat.

Groep 7-8

Plaats: eigen klas

KENNISKIST OUD PAPIER - NIEUW PAPIER

In Nederland wordt per persoon jaarlijks 100 kilo papier verbruikt. Voor het maken van dit papier wordt oud papier gebruikt (80%) en hout. Door het inzamelen en gebruiken van oud papier als grondstof voor nieuw papier (en karton) besparen we in Nederland dus veel bomen. Hoewel het natuurlijk altijd nog beter is om het papiergebruik te verminderen! Het maken van nieuw papier uit oud papier kan als activiteit prima worden ingezet bij techniek en bij lessen over duurzaamheid. Het gemaakte papier nodigt uit tot taal of creatieve vakken.

Groep 3,4,5,6,7,8

Plaats: eigen klas

MATERIAALZENDINGEN

Materiaalzendingen bestaan uit concreet (verbruiks-) materiaal, vaak levend materiaal, waarmee je direct aan de slag kunt. Les ideeën en werkbladen worden meegeleverd. Er zijn kosten aan verbonden.

- Paddenstoelen kweken (herfst)
- Larven van lieveheersbeestjes in de klas (maart-september)
- Zaadpakket voor de moestuin, gratis (maart)

Op aanvraag kan de moestuincoach van Groene Weelde moestuinlessen komen geven en hij/zij maakt het beplantingsplan bij dit zaadpakket (zie Moestuinlessen).

• Koolwitjes in de klas met vlinderpoppen (maart-september). Via Groene Weelde is de materiaalzending vlinderpakket te reserveren. Dit pakket kost €32,00 en moet minimaal 6 weken van tevoren door ons worden besteld en bevat levende rupsen en vlinderpoppen van het koolwitje. Groene weelde levert ook een handleiding en de toebehoren.

- Vlinders 1-2, zie de Kenniskist Vlinders voor kleuters
- Vlinders 3-4
- Vlinders 5-6
- Vlinders 7-8

Gebruiksvoorwaarden materiaalzendingen

- Na afloop gaat alleen het uitleenmateriaal (de toebehoren) naar Groene Weelde terug.
- Materiaalzendingen worden afgeleverd bij het NDE-punt in de school
- Groene Weelde bestelt het materiaal enkele weken van tevoren. Annuleren is daarom niet mogelijk.

LEERLIJN TALENT, TECHNIEK & ENERGIE

De leerlijn TT&E sluit aan bij de verplichte inhoud van de leerlijn Wetenschap en Techniek. Bij deze leerlijn hoort een cursus voor de leerkracht of NDE-contactpersoon.

Vanaf uitleenperiode 2 zijn de leskisten uit deze leerlijn te boeken. De kenniskisten en mapjes kunnen in 2-3 weken op school behandeld worden. De onderdelen zijn per groep geclusterd in 3 tot 4 kistjes/mapjes per keer. Alle materialen zijn aanwezig om aan te slag te gaan en zijn genoeg om in 3 weken te behandelen. Je kunt er los mee werken, maar als je de doorgaande leerlijn TT&E volledig wilt volgen, leen je de pakketten allemaal achterelkaar. Wil je als hele school een projectweek inplannen, boek vroeg!

Ook zijn er een aantal ontdekdozen te leen die goed aansluiten bij deze leerlijn:

Kijk daarvoor bij de leskisten:

- Elektriciteit
- Elektromagneet
- Stroomkringen
- Magneten 1-2 en 5-6

Liever advies? Mail ons gerust, wij kunnen de kistjes voor jullie inplannen op het moment dat jullie het beste uitkomt!

VOOR GROEP 1-2

Pakket 1: De wind. In dit pakket maken de kleuters kennis met het voorleesverhaal van Eiki en Oeki, onderzoeken ze hoe ze buiten de wind kunnen voelen, maken ze een windmolentje, gaan ze aan de slag met denksleutels en mindopdrachten en leren ze tenslotte het lied van de wind.

Pakket 2: Ontdek energie. In dit pakket maken de kleuters kennis met het voorleesverhaal van Eiki en Oeki, ontdekken ze de link tussen bewegen en energie, is er een ontdekhoek in de klas over wind en spelen ze in het speellokaal het loopspel energie!

VOOR GROEP 3

Pakket Zonne-energie. In dit pakket maakt groep 3 kennis met zonne-energie middels het voorleesverhaal over het konijntje Suzie. Vervolgens gaan leerlingen experimenteren met apparaten die voorzien zijn van zonnecellen, ontwerpen ze een eigen zonnwijzer en spelen het Zon en Windspel, een soort levend ganzenbord.

VOOR GROEP 4

Pakket Voertuig bouwen en energiebronnen. In dit pakket maakt groep 4 kennis met Robbie Robot in een introductieverhaal en gaan ze aan de slag met het bouwen van voertuigen die bewegen d.m.v. elastiek, ballon en/of een zeil. Vervolgens leren ze voorwerpen te koppelen aan energiebronnen en spelen ze coöperatieve taalspellen met woorden en illustraties.

VOOR GROEP 5

Pakket 1: Inleiding. Dit pakket is voor groep 5 een inleiding op de andere 2 pakketten. Bekijk de introductiefilm en speel Energiebingo op het digibord. Vervolgens gaan de leerlingen d.m.v. speuropdrachten op zoek naar energie in de schoolomgeving en maken ze in tweetallen een woordweb over energie.

Pakket 2: Energie in je lijf. In dit pakket maakt groep 5 kennis met energiezaken in relatie tot hun eigen lichaam. Ze leren voedsel te zien als brandstof en leren de relatie tussen ademhaling en inspanning. Daarnaast spelen ze het concept van de bloedsomloop na in estafette vorm en spelen ze het Ren je rot-spel met vragen/stellingen op gebied van energie.

Pakket 3: Bouwen met stroomkringen en elektromagnetisme. In dit pakket maakt groep 5 kennis met stroomkringen. Ze onderzoeken of voorwerpen/materialen stroom kunnen geleiden en kunnen ze een schakelaar maken. Daarnaast wordt het fundament gelegd met betrekking tot magnetisme. In tweetallen voeren ze opdrachten uit. Ook bouwen ze apparaten die gebaseerd zijn op de open of gesloten stroomkring zoals een zenuwspiraal en ontwerpen ze een machine die als energiebron 'Jij op je fiets' heet.

VOOR GROEP 6

Pakket 1: Inleiding fossiele brandstoffen. Dit pakket is voor groep 6 een inleiding op de andere 2 pakketten. Het pakket begint met een strip waarin de hoofdpersonen een avontuur in de prehistorie beleven waarbij het ontstaan van fossiele brandstoffen aan bod komt. Daarna bekijken ze video's over fossiele brandstoffen en verwerken ze het op verschillende manieren. Vervolgens gaan ze aan de slag met een inventarisatie thuis en leren ze over de energie-distributieketen van fossiele brandstoffen.

Pakket 2: Stoom, luchtdruk en water. In dit pakket gaan de leerlingen wederom aan de slag met de strip in de tijd van de stoommachines en de industriële revolutie. Vervolgens leren ze in groep 6 de basis over luchtdruk om vervolgens een waterraket te kunnen bouwen.

Pakket 3: Wind, energietaal en afsluiter. In dit pakket bouwen en testen de leerlingen een windmolen en werken ze in circuitvorm op verschillende manieren aan taalopdrachten over energie. Als afsluiter wordt het laatste deel van de strip bekeken en besproken. Ze bedenken samen een eind aan het verhaal.

VOOR GROEP 7

Pakket 1: Energie bij dieren, windenergie en een energiezuinig huis! Ter introductie van het onderwerp energietransitie spelen de leerlingen toneel. Ze spelen klant en verkoper in een dierenwinkel. De dieren hebben een relatie met het thema energie. Vervolgens komen in het thema windenergie met een demonstratieproef rond opstijgende lucht de onderwerpen wind, windkracht en windenergie aan bod. Ze beantwoorden vragen en voeren opdrachten uit. Tenslotte bouwen de leerlingen in tweetallen een energiezuinige woning van papier. Na afloop presenteren ze hun ontwerp. (Leuk als intro op de energiemarkt!)

Pakket 2: Energiemarkt. Een energiemarkt organiseren? In dit pakket bereiden de leerlingen in groepjes een energiemarkt voor die aan andere groepen op school, of aan ouders/belangstellenden gepresenteerd zal worden. Ze ontwikkelen ideeën en voeren deze uit.

Pakket 3: Elektromagnetisme en een zonneboot. Leerlingen voeren onderzoeken uit op het gebied van elektromagnetisme en inductie. Vervolgens bouwen ze in tweetallen een boot die aangedreven wordt op zonne-energie. Wie heeft de snelste boot?

VOOR GROEP 8

Pakket 1: Wereldontbijt en aan de slag! De leerlingen volgen de weg die enkele ontbijtproducten hebben afgelegd tot een met het moment dat ze op de ontbijttafel staan. Een eerste stap richting het besef van de ecologische voetafdruk. Vervolgens ontwerpen en bouwen ze in groepen een actie-reactiebaan over het doorgeven van energie en gaan ze aan de slag met schakelingen. Ze onderzoeken op welke manieren je twee of meer lampjes op één batterij kunt aansluiten.

Pakket 2: Koolstofdioxide en energiebronnen. In dit pakket verdiepen de leerlingen zich in CO₂ in relatie tot het menselijk lichaam, de natuur en het broeikas-effect. Bij energiebronnen verdiepen ze zich in de bronnen van energieverbruik in Europa en de wereld. Ze krijgen een beeld van de mogelijkheden op energiegebied in de toekomst. Ze werken hun opgedane kennis uit door een korte presentatie voor te bereiden.

Pakket 3: Spel ETM-light en Een nieuwe wereld. Het simulatiespel ETM-light op internet spelen ze ter voorbereiding op Een nieuwe wereld. De leerlingen passen toe wat ze geleerd hebben over de balans op energiegebied door zelf een nieuwe wereld te ontwerpen, te bouwen en te presenteren. De vorm is vrij; een maquette, een kaart of een spel. Mooi als eindpresentatie!

Deze natuur-cultuurlessen sluiten aan bij de Beeldende Leerlijn van BindkrachtVHL-Cultuur. Ze sluiten aan bij de kerndoelen van het primair onderwijs en bestrijken verschillende cultuurdisciplines zoals: muziek, drama, beeldend en literatuur met hun specifieke doelen. Elke les heeft daarnaast een belangrijke natuurcomponent en zijn ontwikkeld langs de vier hoofddomeinen van Groene Weelde. Deze lessen worden door kunstvakdocenten gegeven en sluiten aan bij leskisten in onze catalogus. De coördinatie en uitvoering ligt bij Groene Weelde en het aanbod is te vinden op onze website. De Cultuurcoaches van BindkrachtVHL nemen dit aanbod ook mee naar de scholen in hun gesprek. Aan deze lessen zijn kosten verbonden, in overleg met de cultuurcoaches kan er een aanvulling vanuit het CmK-budget ingezet worden.

GROEP

LES

DOMEIN

Groep 1-2

Schaapje Wol
Zintuigen
Muziek in de natuur
De man in de wolken

Lessenreeks, 3 lessen
1 Les
1 Les
Lessenreeks, 3 lessen

Natuur & Groen
Voedsel & Gezondheid
Afval en Grondstoffen
Water, Energie & Klimaat

Groep 3-4

Kriebelende beestjes
Plantaardige Prent
Bloemenpapier
Water zon wind

1 Les
Lessenreeks, 3 Lessen
1 Les
Lessenreeks, 3 lessen

Natuur & Groen
Voedsel & Gezondheid
Afval en Grondstoffen
Water, Energie & Klimaat

Groep 5-6

Print je plant
Eigen lijf en textiel
Het Antropoceen
Waterwieren

1 Les
Lessenreeks, 3 Lessen
1 Les
Lessenreeks, 3 Lessen

Natuur & Groen
Voedsel & Gezondheid
Afval en Grondstoffen
Water, Energie & Klimaat

Groep 7-8

Vraag het de natuur!
Schrijf me gezond
Mycelium
Blauw-groen!

Lessenreeks, 3 lessen
1 Les
Lessenreeks, 3 lessen
1 Les

Natuur & Groen
Voedsel & Gezondheid
Afval en Grondstoffen
Water, Energie & Klimaat

GASTLESSEN – EXCURSIES

Met je groep voor een les naar buiten is natuurlijk erg leuk. Maar sommige lessen kunnen we ook op school, in de buurt of op het schoolplein geven. Als vervoer of begeleiding regelen lastig is, is dit een mooi alternatief!

AFVAL SCHEIDEN

Tijdens deze les leren doorloopt de educatiemedewerker van Waardlanden de verschillende grondstofstromen samen met de klas. Zo wordt duidelijk waarom het van belang is om goed te scheiden. Wat hoort in welke bak, en wat kunnen we maken met deze gescheiden grondstoffen? Uit ervaring blijkt ook dat juffen en meesters hier veel nieuwe info vergaren. Omdat er best veel veranderd in afvalland, is af en toe een ‘verfrissing’ meer dan welkom in de groepen.

Tijdens de les wordt ook ingegaan op de thema’s; minder kopen, de kringloop, repareren, de milieustraat en het gevaar van zwerfafval.

Duur: 25 minuten per klas. Het is mogelijk dat groep 3 t/m 8 allemaal op 1 dag worden ingepland. De educatiemedewerker bezoekt dan om de beurt een klas. De lessen met docent zijn gratis voor afvalvrije scholen.

Groep 3 t/m 8

BEZOEK EDUCATIEF PARCOURS ECOPARK

Tijdens deze les leidt educatiemedewerker Ozan Cimen de groep rond op het ecopark in Groot Ammers. Doel: Wat maakt dit circulaire ambachtscentrum zo uniek in vergelijking met klassieke milieustraten? Er wordt een blik geworpen op De Gezel, 2e kans bouwmaterialen en Korenet. Hierna volgt er een interactieve les waarbij in kleine groepjes opdrachten worden gemaakt in verschillende stationnetjes. Thema’s zijn textiel, smartphones, elektronische apparaten, zwerfafval en batterijen. Ten slotte wordt er met de groep stil gestaan bij thema’s als duurzaamheid en consuminderen. De les met docent is gratis voor Afvalvrije scholen.

Groep 7-8

DOE HET ZELF LESSEN

AFVAL

Voor basisscholen is er een Afvalkoffer met leerzame activiteiten ontwikkeld. De koffer zit vol met leuke en praktische (knutsel)opdrachten, puzzels, spelletjes, quizjes, opschoontips en nog veel meer. Er is aansluiting bij de kerndoelen van het basisonderwijs en ‘21e-eeuwse vaardigheden’.

Spelenderwijs komen kinderen van alles te weten over het voorkomen van zwerfafval en het recyclen van afval. Er zijn activiteiten voor alle leeftijden, sommige doe je in tien minuutjes, andere organiseer je in een middag. De activiteiten zijn leuk om te doen en werpen een verrassend licht op afval.

Met een actiecode is de afvalkoffer gratis voor het basisonderwijs. Je betaalt dan alleen verzendkosten. Leerkrachten kunnen deze code aanvragen via dit nfo@groeneweeldevhl.nl.

groep 1-8

MET DE HELE SCHOOL

Op aanvraag kunnen we helpen om voor de hele school een project uit te zetten, een natuurdag te organiseren in school of materialen bij bijzondere dagen in het jaar te verzorgen (denk bijvoorbeeld aan de Dag van de Duurzaamheid of World Clean-up Day). Neem hiervoor contact met ons op. De kosten zijn in overleg.

BIJ ONZE BUREN

Op aanvraag kunnen we lessen boeken bij organisaties in de regio. Denk hierbij aan een les bij een boerderij, naar de molen of GeoFort. Heb je een tip of idee? Vertel het ons!

RIJKE SCHOOLDAG

Groene Weelde biedt scholen de mogelijkheid om rijke schooldag activiteiten, zomerschoollessen, wekelijkse werkzaamheden op de kinderboerderij (kleine groepjes met begeleiding) etc. aan te vragen. Begeleiding vanuit school is noodzakelijk. Neem voor de mogelijkheden en de kosten contact op met Groene Weelde.

VOORUITKIJKJE

LATER DIT SCHOOLJAAR

Vanaf schooljaar 2024-2025 hopen we ook een beginnend pakket van lessen voor het Voortgezet Onderwijs te kunnen aanbieden. Onderstaand aanbod ontwikkelen we later dit schooljaar.

ESCAPEROOM PLASTIC SOEP

Plastic soep... wat kun jij eraan doen? Deze vraag staat centraal in deze escaperoom.

In dit spannende spel met fysieke puzzels en een digitale game volgen leerlingen de route van plastic zwerfafval van het ontstaan tot in de oceaan.

Onderweg gaan zij uitdagingen aan rond afvalscheiding, geografie van rivieren en het dierenleven in de zee. Ook ontmoeten zij helden die strijden tegen plastic soep. De grote vraag aan de leerlingen is: 'word jij ook een held in de strijd tegen de plastic soep?' Het spel wordt gespeeld met één groep, in het klaslokaal onder begeleiding van een gastdocent. Let op: een digibord is hierbij noodzakelijk!

Groep: 7-8

Plaats: in de eigen klas.

KABOUTERPAD

Tien kabouters nodigen de kinderen uit om in de omgeving van de school (of in Voedselbos de Geeren) te ruiken, proeven, kijken en te luisteren. Zo ontdekken kinderen spelenderwijs de natuur in de schoolomgeving. Extra begeleiding, door bijvoorbeeld enkele ouders, is nodig. Er is een pad voor lente/zomer en een voor herfst/winter.

Groep: 1-2

Plaats: Voedselbos de Geeren of rondom school

KENNISKIST GROENE ENERGIE

Deze leskist biedt een echte doe-activiteit. De opdrachten worden begeleid door een strak stappenplan op papier. Tegelijkertijd krijgt de creativiteit wel ruimte en is deze leskist niet alleen voor snelle leerlingen. Het is echt belevenisonderwijs. Door het doen komt de kennis bij de kinderen binnen. Dit zijn de lessen die bijblijven.

Groep: 7-8

Plaats: in de eigen klas

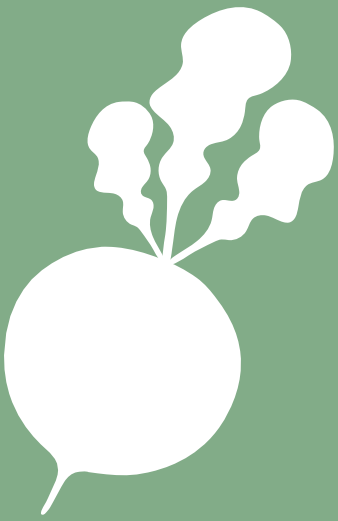
LEERLIJN VOEDSELBOS VANAF SCHOOLJAAR 2024-2025

In deze lessen maken de leerlingen kennis met het voedselbos en alle dieren en planten die daar leven. Groene Weelde heeft twee voedselbos-locaties. Samen met de voedselbosdocenten gaan de kinderen op pad. Ze leren over verschillende thema's. De leerlingen mogen het bos ook zelf gaan ontdekken aan de hand van korte doe- en ontdekopdrachten. Ze gebruiken hierbij al hun zintuigen! Ook gaan we bij elke les iets plukken en proeven uit het voedselbos. Voor deze lessen is begeleiding vanuit school noodzakelijk. Andere onderwerpen die aan bod komen zijn bijvoorbeeld: kringlopen, ecosystemen en de verschillende lagen van het voedselbos. Aan deze lessen zijn kosten verbonden. De reeks is als volgt opgebouwd:

- Introductie 7 lagen en principes van de permacultuur
- Bijen en bloemen
- Paddenstoelen en bodemdieren
- Vogels
- Water en waterleven
- Voedselbos-toverformule
- Practicum op locatie

GROENE WEELENDE

VIJF
HEE
REN
LAN
DEN

Fonds
NME